

Länsstyrelsen
Västerbotten

Beslut

1 (20)

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808-2021

Dossiernummer
2402472

Enligt sändlista

Beslut om bildande av Tjärnmyrans naturreservat i Bjurholms kommun

(3 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen i Västerbotten beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, ska vara naturreservat.

För att uppnå och tillgodose syftet med Tjärnmyrans naturreservat beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Enligt 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan för naturreservatets långsiktiga vård, bilaga 2.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 5 och 6 §§ miljöbalken gäller från den dag de vinner laga kraft. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller från kungörelsedatum även om beslutet överklagas.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Beslutet riktar sig även till allmänheten.

Fakta om naturreservatet

Namn	Tjärnmyran
Dossiernummer	2402472
NVR-id	2055661

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808-2021

Natura 2000, områdeskod	SE 0810434
Kommun	Bjurholm
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	8 km NV om Bjurholm
Mittkoordinat	7100330, 699365 (SWEREF 99 TM)
Naturgeografisk region	29a, kustslätter och dalar med finsediment kring norra Bottenviken
Gräns	Se bifogad beslutskarta, bilaga 1
Markägare	Enskild markägare
Fastigheter	Degernäs 1:8
Förvaltare	Länsstyrelsen Västerbotten
Totalareal	65,6 hektar
Areal skogsmark	57,7 hektar
Areal produktiv skog	54,1 hektar
Areal öppen våtmark	6,7 hektar
Areal övrig öppen mark	0,6 hektar
Areal vatten	0,6 hektar

Arealer och definitioner av marktäckeskategorier enligt Nationella Marktäckedata (NMD).

Syftet med naturreservatet

Syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara, vårda och återställa värdefulla naturmiljöer i form av områdets till stora delar naturskogsartade brandpräglade tallskogar samt dess vattenmiljöer och våtmarker. Områdets helhetsvärden med dess förhållandevis opåverkade karaktär, ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras.

De arter och naturtyper som angivits för Natura 2000-området Öreälven ska skyddas och återställas så att gynnsam bevarandestatus kan bibehållas eller uppnås.

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808-2021

Ett syfte är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Hur syftet ska uppnås

Syftet ska uppnås genom att området i huvudsak utvecklas fritt genom naturliga processer. För de delar av reservatet som är präglad av naturliga störningar som brand eller är påverkat av skogsbruk, dikning eller annan fysiskt påverkan samt främmande arter så ska syftet även kunna nå genom att:

- naturvårdsbränna de delar av skogsmarken som är präglade av brand
- utöka livsmiljöer och öka mängden lämpligt substrat för skyddsvärda arter i skog
- återställa struktur och hydrologi i sjöar, vattendrag, våtmarker och påverkade skogsmiljöer
- ta bort för området främmande arter

Åtgärder ska också kunna genomföras för att underlätta för allmänhetens friluftsliv och förebygga slitage och påverkan på mark, växt- och djurliv.

Skälen för beslutet

Tjärnmyrans naturreservat utgör ett litet men representativt utsnitt av det boreala och brandpräglade landskap med naturskogar som tidigare täckte Norrlands inland.

De höga naturvärdena är främst knutna till områdets brandpräglade tallnaturskogar som innehåller allmänt till rikligt med naturskogsstrukturer som gamla, grova träd och död ved, exempelvis gamla grånade torrakor och tallågor, i olika nedbrytningsstadier. Stora delar av området har även ett allmänt inslag av bränd ved. I området förekommer ett stort antal naturskogslevande indikatorarter och rödlistade arter som exempelvis dvärgbägarlav, vedskivlav och vaddporing. Skogarna i reservatet har generellt en låg påverkansgrad men spritt i området finns äldre spår av avverkningsstubbar.

Områdets våtmarker och vattenmiljöer har en hydrologi som till stora delar är förhållandevis ostörd men öster om Tjärnmyrtjärnen finns viss

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808-2021

påverkan av diken. Vattendragen och sjön ingår i Natura 2000-området Öreälven som bland annat är utpekad för förekomsten av naturtyperna mindre vattendrag och myrsjöar.

Reservatet erbjuder höga upplevelsevärden och möjlighet att uppleva och nyttja orörd natur genom svamp- och bärplockning, fågelskådning och annat.

I området finns viktiga livsmiljöer för många skyddsvärda arter som är beroende av naturskogar och andra värdefulla naturmiljöer. Såna områden blir allt mer sällsynta i länet och att skydda dessa kvarvarande fragment av det ursprungliga naturlandskapet är avgörande för att bevara den biologiska mångfalden.

Området är till delar präglad av återkommande bränder samt är påverkat av skogsbruk och det finns hydrologisk och fysiskt påverkade naturmiljöer. Därför så kan ett bevarande och en utveckling av områdets naturvärden gynnas av naturvårdande skötsel. Att området även ska kunna vara en tillgång för friluftslivet främjas av att skötselåtgärder också kan genomföras för att underlätta för allmänhetens friluftsliv.

De höga naturvärden som dokumenterats i området kräver ett omfattande och långsiktigt skydd. Genom reservatsbeslutet undanröjs hot från exploatering och andra åtgärder och förutsättningarna för att bevara och, genom skötselåtgärder, utveckla naturreservatets naturmiljöer, med därtill hörande strukturer, processer och arter, förbättras. Genom beslutet bevaras också möjligheten att uppleva ett förhållandevis opåverkat naturlandskap.

Reservatsföreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med reservatet gäller följande föreskrifter.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Det är förbjudet att:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk,

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808-2021

2. bygga om eller ändra befintlig byggnads eller anläggnings konstruktion, funktion eller användningssätt,
3. uppföra stängsel, staket eller hägnad,
4. anlägga väg, parkeringsplats, led, spång, bro eller brygga,
5. bedriva täkt, gräva, plöja, spränga, borra, schakta, dika, dämma, rensa, utfylla, muddra, reglera eller bedriva annan verksamhet som skadar eller förändrar mark och block eller förändrar bottentopografi, vattenflöden eller dräneringsförhållanden,
6. tippa, dumpa eller anordna upplag,
7. framföra motordrivet fordon i terräng, med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is,
8. avverka, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande,
9. plantera in eller sätta ut växter, djur eller andra organismer,
10. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, växtnäringssämnen, jordförbättringsmedel eller kalk,

Det är utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

1. anlägga ledning eller rör,
2. utföra restaureringsåtgärder i vattenmiljön, såsom iläggning av sten och borttagande av vandringshinder.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktigas att tåla

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet, där inget annat anges avses hela naturreservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser enligt Naturvårdsverkets riktlinjer,
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor,

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808-2021

3. anläggande och underhåll av anläggningar såsom vindskydd, eldstad, leder och stigar,
4. naturvårdsbränning och därtill hörande selektiva huggningar och anläggande av brandgator,
5. skötselåtgärder i skog genom att röja eller fälla buskar och träd, ringbarka eller på annat sätt skada träd, tillföra död ved, lägga igen diken samt genomföra markstörning,
6. skötselåtgärder i våtmarker genom röjning av buskar och träd; dämning och igenläggning av diken; slåtter eller annan markstörning,
7. fysisk och hydrologisk återställning i sjöar och vattendrag genom att ta bort vandringshinder, återföra upprepade block och sten, öppna avstängda sidofårar, tillföra död ved och liknande åtgärder,
8. borttagande av för området främmande arter, exempelvis contortatall,
9. undersökning och dokumentation av djur, växter och andra organismer samt mark- och vattenförhållanden.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas, samt om ordningen i övrigt, inom naturreservatet

Det är förbjudet att:

1. göra åverkan på berg eller mark, till exempel genom att måla, borra, rista, hacka, gräva eller omlagra,
2. fälla, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, såväl stående som liggande. Undantag gäller för att ta torra, döda kvistar för att använda till lägereld,
3. störa djurlivet, till exempel genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt,
4. framföra motordrivet fordon i terräng med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is,
5. insamla eller gräva upp växter, inklusive mossor och alger, samt lavar och svampar. Undantag gäller för att plocka bär, matsvamp och icke fridlysta blommor,

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808-2021

6. insamla ryggradslösa djur.

Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för:

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som anges i B-föreskrifterna med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken i detta beslut. Undantag gäller också för de nödvändiga transporter som krävs för åtgärderna och för transporter i annat tjänstesyfte,
- b) renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437), eller att framföra motordrivet fordon vid renskötsel i enlighet med gällande terrängkörningslagstiftning,
- c) normalt underhåll av väg och vägområde. Träd som fallit eller hotar att falla över väg eller vägområde får fällas men ska lämnas i naturreservatet,
- d) uppförande av ny byggnad som ersättning för befintlig byggnad som tagits bort efter naturreservatets bildande. Den nya byggnaden ska ha motsvarande storlek och läge som den borttagna byggnaden,
- e) uppförande av vedskjul, utedass eller annan liknande komplementbyggnad inom 30 meter från befintlig huvudbyggnad,
- f) slyröjning och fällning av träd som riskerar att orsaka skada inom 20 meter från befintlig byggnad samt nedgrävning av latrin inom 50 meter från befintlig byggnad. Observera att nedgrävning av latrin är anmälningspliktigt och kräver tillstånd från kommunen,
- g) slyröjning, kvistning och kapning av liggande träd för underhåll av befintliga stigar och skoterleder,
- h) uppförande av jakttorn,
- i) kvistning eller röjning av sly för sikt- eller skjutgator vid jaktpass,
- j) uttransport av fälld älg, björn, hjort eller vildsvin. Fordon och färdväg ska väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador,

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808-2021

- k) kalkning och kalkningseffektuppföljning som exempelvis elfiske, enligt nationella eller regionala kalkningsplaner,
- l) för förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att plantera in eller sätta ut inhemska växter eller djur i artbevarande syfte,
- m) insamling av enstaka exemplar av arter för exempelvis artbestämning och dokumentation. För att genomföra vetenskapliga undersökningar eller bedriva miljöövervakning som innebär någon form av markering, fällfångst eller andra åtgärder som kan innebära påverkan på naturmiljön krävs Länsstyrelsens tillstånd från föreskrifterna,

För samtliga undantag från föreskrifter gäller att risken för skada på mark, vegetation, bottnar och vatten ska minimeras.

Ärendets beredning

De höga naturvärdena i naturreservatet blev först kända år 2017 i samband med att Länsstyrelsen naturvärdesinventerade området. Vintern 2020 avverkningsanmälades delar av området. Länsstyrelsen inventerade området på nytt under vintern 2021 och konstaterade igen att området hade höga naturvärden och var mycket skyddsvärt. Därefter inleddes en dialog med markägaren om formellt skydd.

Hösten 2021 tillstyrkte Naturvårdsverket att Länsstyrelsen kunde påbörja förhandlingar med berörd markägare i syfte att bilda naturreservat. Efter förhandlingar mellan markägaren och staten har en överenskommelse om intrångsansättning träffats under vintern 2024.

Naturreservatet ligger inom Vilhelmina norra och Vapstens samebys vinterbetesmarker. Samebyarna har beretts möjlighet att yttra sig i samband med konsultationen för reservatet.

Yttranden från remissinstanser och länsstyrelsens beaktande av inkomna synpunkter

Reservatsförslaget har sänts på remiss till berörda sakägare och myndigheter för yttrande och samråd. Följande remissinstanser har yttrat sig:

- **Bjurholms kommun** har inget att erinra gällande förslaget.

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808-2021

- **Västerbottens ornitologiska förening** framför att hänsyn bör tas till fågellivet vid en eventuell naturvårdsbränning men tycker annars att förslaget beslut är bra.

Länsstyrelsens kommentar: I samband med naturvårdsbränningar sker en detaljplanering där olika hänsyn och andra aspekter vägs in.

- **Svenska samernas riksförbund (SSR)** lämnar övergripande synpunkter på förslaget och hänvisar till berörd sameby för områdesspecifika synpunkter. SSR anser att det är viktigt att naturreservaten inte orsakar olägenhet för renskötseln i länet men påtalar också att naturreservat bidrar till att bevara naturmiljöer vilket gynnar betesområden för renen och renskötseln. SSR begär också ett förtydligande om hur förbudet att störa djurlivet påverkat inventeringar av järv.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen har genomfört konsultation med Vilhelmina norra och Vapstens sameby. Samebyarna har också fått remissförslaget. Inför skötselåtgärder ingår alltid samråd med samebyn vid planering av genomförandet. I beslutet (föreskrift B9 och undantag a) ges möjlighet för Länsstyrelsen, eller den som Länsstyrelsen uppdrar åt, att genomföra inventering av bland annat järv.

- **Sametinget** skriver i sitt yttrande att det är viktigt att det samiska kulturlandskapet och historia synliggörs samt att föreskrifterna för naturreservatet inte hindrar samisk markanvändning. Sametinget noterar att samråd ska genomföras med samebyn inför skötselåtgärder som kan medföra påverkan på renskötseln. De skriver också att naturreservatet ligger i anslutning till riksintresseområde för rennäringen och bidrar därigenom till att upprätthålla värdet av riksintresset samt att skyddad natur gagnar renbetesmarker.

Länsstyrelsens kommentar: Renskötsel i enlighet med rennäringslagen är undantaget från föreskrifterna (undantag b), och Länsstyrelsen bedömer att beslutet om naturreservat inte begränsar övrig samisk traditionell markanvändning. Länsstyrelsen samråder alltid med berörd sameby inför åtgärder som kan komma att påverka renskötseln.

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808-2021

- **Sveriges geologiska undersökning (SGU)** anser att kartläggningar som ger obefintlig eller försumbar skada på mark och omgivning ska undantas från föreskrifterna då sådan verksamhet utförs av en statlig myndighet. SGU avstyrker reservatsbildningar i områden där det finns utpekade riksintressen enligt 3 kap. 7 § Miljöbalken. Vidare avråder SGU från reservatsbildningar när de ligger i väl undersökta områden med tidigare känd malmpotential. SGU anser att införande av sådana naturreservat kommer att försvåra framtida eventuell utvinning i berörda områden. SGU avråder även från reservatsbildningar i områden där det finns gällande undersökningstillstånd eller bearbetningskoncessioner enligt minerallagen.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen och SGU delar uppfattningen att det finns undersökningar som kan genomföras utan att bryta mot naturreservatsföreskrifterna eller påverka syftet med naturreservatet och kan därigenom genomföras utan dispensförfarande, medan mer fördjupade undersökningar kan innebära en påverkan på mark, vegetation och arter. Det aktuella reservatet berörs inte av några gällande undersökningstillstånd eller andra utpekade intressen för mineralutvinning eller kända intressen för energiproduktion. Länsstyrelsen anser vidare att det inte är lämpligt med generella undantag från föreskrifterna när vilka åtgärder samt omfattningen av eventuella åtgärder inte är kända i förväg men kan, med stöd av 7 kap. 7 och 26 §§ miljöbalken, medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och är förenligt med föreskriftens syfte. I enlighet med 3 kap. 2 och 3 §§ miljöbalken ska mark- och vattenområden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön.

Översiktlig beskrivning av reservatet

Tjärnmyrans naturreservat ligger ca 8 km nordväst om Bjurholm, strax norr om Balberget. Området består av blockrika moränmarker i kullig och bitvis brant terräng. På den torra-friska marken växer väggmossa och renlavar tillsammans med lingon- och blåbärsris. Höjden över havet varierar från 240 till 300 meter.

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808-2021

Naturresevatets skog utgörs av brandpräglade tallnaturskogar. Den äldre generationen träd är cirka 160 år i de norra delarna och i de södra delarna uppemot 200 år. I hela resevatet finns en viss åldersspridning, med en stor andel träd i åldrarna 120–160 år. Graninslaget är mycket litet men i fuktigare partier ökar andelen granar och i enstaka av dessa små partier kan gran dominera. Det är ett sparsamt inslag av lövträd och lövved saknas i stort sett helt. Mängden död ved från tall varierar. I den sydvästra delen förekommer död ved sparsamt till allmänt, framför allt som grånade torrakor, kolade stubbar och riktigt gamla tallågor. Detta utgör substrat för flera naturvårdsarter. I nordvästra delen minskar mängden död ved. Resevatets höga naturvärden är knutna till det naturskogsartade skogstillståndet, förekomsten av strukturer som gamla träd samt stående och liggande död ved. Det finns även ett inslag av hydrologiskt intakta våtmarker med rikkärssindikerande arter. Det finns även ett flertal bäckar och sjöar. Resevatet hyser flera sällsynta och rödlistade arter som är beroende av gamla naturskogar. I resevatets ytterkanter samt på en mindre yta centralt i resevatet växer ung- och medelålders skog. I delar av resevatet finns gamla avverkningsstubbar från tidigare plockhuggning. Viss dikning har förekommit.

Naturresevatet kan besökas för t.ex. vandring, fågelskådning, svamp- och bärplockning och området är lättillgängligt då det genomkorsas och omges av flera skogsbilvägar.

Länsstyrelsens motivering och bedömning

Motiv till skyddets utformning

Tjärnmyran är ett mycket värdefullt naturområde som hyser en mångfald av arter knutna till naturskogar, våtmarker, och vattendrag. Området har egenskaper och strukturer som utvecklats genom att naturliga processer fått verka relativt ostört under lång tid. Området har också höga värden för friluftslivet. För att områdets värden ska bestå behöver området därför långsiktigt skyddas från skogsbruk och annan exploatering, verksamhet eller påverkan som innebär att områdets naturvärden skulle skadas, som försvårar för allmänhetens tillträde till området eller som kan påverka områdets relativt opåverkade karaktär på ett sådant sätt som strider mot syftet med resevatet.

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808-2021

Naturreservatet är i stor utsträckning präglat av bränder som har format skogarna i många hundra år. För att kunna upprätthålla brandprägelns möjliggörs naturvårdsbränning och brandefterliknande åtgärder, som exempelvis katning, ringbarkning av träd eller tillförsel av ved, i de brandpräglade skogarna. Sådan skötsel kommer att gynna arter som är knutna till eller helt beroende av brandpräglad skog. I reservatet finns även andra naturmiljöer som saknar tydlig brandprägel, som exempelvis våtmarker. Dessa delar kan utgöra viktiga brandgränser. Naturligt kommer dessa delar att brinna yttligare eller inte alls. Det finns också naturmiljöer som är hydrologiskt och fysiskt påverkade av dikning. Därför är det motiverat att möjliggöra återställande åtgärder för hydrologi.

Inom naturreservatet pågår sedan 1989 kalkning och baseras i huvudsak på våtmarkskalkning¹. Våtmarkerna och vattenmiljöerna är en del av Gravabäckens vattensystem med flera små flöden som mynnar i Öreälven. Kalkning görs för att motverka försurning och stärka de naturliga växt- och djurpopulationerna. Kalkningen sker i enlighet med gällande regionala och nationella kalkningsplaner och är i ett landskapsperspektiv en viktig naturvårdshöjande åtgärd som bör gå att förena med naturreservatets syfte att bidra till ett långsiktigt bevarande av förekommande naturtyper och arter. Samtidigt är det viktigt att säkerställa att naturreservatets höga naturvärden består samt att skötseln av naturreservatet inte inverkar negativt på kalkningens effekter.

Länsstyrelsen bedömer att bildandet av Tjärnmyrans naturreservat kompletterar skyddet av de ingående delarna av Öreälvens Natura 2000-område.

Det krävs ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevara och utveckla naturreservatets värdefulla natur- och friluftsmiljöer. Naturreservat är den lämpligaste skyddsformen för områden med ett sådant skötselbehov att en skötselplan krävs och där det krävs starka restriktioner under lång tid för att värdena ska bibehållas och utvecklas.

Länsstyrelsen har därför bedömt att området, i enlighet med miljöbalkens mål om skydd av värdefulla natur- och kulturmiljöer och bevarande av biologisk mångfald (1 kap. 1 § miljöbalken) samt områdets

¹ Länsstyrelsen Västerbotten. 2020. *Försurning och kalkning av sjöar och vattendrag i Västerbottens län. Åtgärdsplan 2019 - 2023.*

¹ Nationella kalkdatabasen www.kalkdatabasen.se

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808-2021

värde för friluftslivet, bör förklaras som naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken.

Överensstämmelse med planer och strategier för skydd och förvaltning

Skyddet av Tjärnmyran har hög prioritet inom Länsstyrelsens uppdrag att skydda värdefull natur och bevarandet av naturreservatet Tjärnmyran ligger i linje med nationella och regionala strategier och planer för skydd och skötsel av värdefull natur:

- Området har en stor mängd nyckelelement och naturvårdsarter och förhållandevis liten påverkan av modernt skogsbruk. De höga naturvärdena på beståndsnivå gör området högt prioriterat för skydd².
- Området ligger inom en värdetrakt för skog³ och därmed blir förutsättningarna bättre för att långsiktigt bevara och utveckla områdets utpekade värden och för att bevara, stärka och utveckla en grön infrastruktur på landskapsnivå⁴. En grön infrastruktur är ett ekologiskt funktionellt nätverk av livsmiljöer, strukturer och naturområden för bevarande av biologisk mångfald i hela landskapet.

Förenlighet med miljömål, friluftsmål och EU-direktiv

Formellt skydd av värdefull natur, varav naturreservat utgör en stor del, är ett av de viktigaste verktygen för att nå målen om biologisk mångfald.

Reservatsbeslutet omfattar 58 hektar skog (varav 54 hektar är produktiv skog), 6,7 hektar våtmarker samt 0,6 hektar vattendrag och sjöar med deras typiska arter, strukturer och processer. Skyddet stärker därmed möjligheterna att nå miljömålen Myllrande våtmarker, Levande skogar, Levande sjöar och vattendrag samt Ett rikt växt- och djurliv.

² Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen. 2018. *Nationell strategi för formellt skydd av skog*. Rapport 6762.

³ Länsstyrelsen i Västerbottens län och Skogsvårdsstyrelsen Västerbotten. 2005. *Strategi för formellt skydd av skog i Västerbottens län. Inkl. Tillägg 2019-12-19 (dnr 511-2259-2018)*.

⁴ Länsstyrelsen Västerbotten. 2019. *Handlingsplan för grön infrastruktur i Västerbottens län*.

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808-2021

Reservatet bidrar även till uppfyllandet av flera av Sveriges nationella friluftsmål, däribland målen om Tillgång till natur för friluftsliv och Skyddade områden som resurs för friluftslivet, genom att naturmiljöernas upplevelsevärden bevaras och tillgängliggörs.

Vattenmiljöerna inom naturreservatet Tjärnmyran ingår, som biflöde till Öreälven, i Natura 2000, EU:s nätverk av värdefulla naturområden med arter eller naturtyper som är särskilt skyddsvärda ur ett europeiskt perspektiv. För Natura 2000-områden finns krav på reglering av nödvändiga bevarandeåtgärder i EU-direktiv (art- och habitatdirektivet 92/43/EEG)⁵ och i svensk lagstiftning (miljöbalken, områdesskyddsförordningen).

Länsstyrelsen bedömer att reservatsbildning av delar av Natura 2000-området, tillsammans med andra skyddsinsatser, är en lämplig bevarandeåtgärd för att Öreälvens värden ska bestå eller utvecklas. Därigenom ökar möjligheten för Natura 2000-området att bidra till så kallad gynnsam bevarandestatus, vilket innebär att de utpekade arternas och naturtypernas utbredningsområde, areal, populationsutveckling och andra kvaliteter kan bevaras.

Bäcken nedströms Stor-Röjdtjärnen till Abborrtjärnen (ID SE709970-165987 i VattenInformationssystem Sverige, VISS) har idag måttlig ekologisk status i enlighet med EU:s vattendirektiv (2000/60/EG)⁶. Den måttliga statusen beror främst på att en/flera vägtrummor nedströms utgör vandringshinder där minst 95% av de vandringsbenägna fiskarterna påverkas negativt på grund av bristande konnektivitet. Ett skydd av området kommer att bidra till att den ekologiska statusen inte försämras.

Förenlighet med riksintressen (3 och 4 kap. miljöbalken) och kommunala planer

Delar av reservatet ligger inom ett påverkansområde väderradar, vilket utgör riksintresse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap. 9 § miljöbalken. Länsstyrelsen bedömer att bildandet av reservatet inte har någon negativ inverkan på riksintresset.

⁵ EU:s Art- och habitatdirektiv, Direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter.

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område.

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808-2021

Reservatet berör inte några övriga riksintressen. Naturreservatet berörs inte heller av några gällande undersökningstillstånd eller andra utpekade intressen för mineralutvinning eller kända intressen för energiproduktion.

I avsnittet om natur- och vattenvård i Bjurholms kommuns översiktsplan omnämns Gravabäckens målområde för kalkning, vilket innefattar reservatets kalkade miljöer. I avsnittet om översiktsplanens påverkan på de 16 miljökvalitetsmålen tar kommunen upp att olika former av exploatering ska planeras utifrån kunskaper om ett områdes naturvärden samt att människor ska ha tillgång till god natur- och kulturmiljö. Kommunen beskriver även kalkningens betydelse för att uppnå miljökvalitetsmålen Bara naturlig försurning och Levande sjöar och vattendrag och är positivt inställda till fortsatt kalkning i området.

Sammantaget bedömer Länsstyrelsen därför att detta beslut om bildande av naturreservatet Tjärnmyran är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med för området gällande kommunala planer.

Effekter på ekosystemtjänster

Länsstyrelsen har gjort en bedömning av vilka effekter naturreservatsbildningen har på olika ekosystemtjänster från naturreservatet. I bedömningen ingår de ekosystemtjänster som påverkas i måttlig till hög grad, både positivt och negativt.

Beslutet har störst positiv effekt på de stödjande ekosystemtjänsterna som är kopplade till artbevarande och biologisk mångfald, men även många andra ekosystemtjänster påverkas positivt. Länsstyrelsen bedömer att bland annat följande ekosystemtjänster påverkas positivt av beslutet:

- **Försörjande ekosystemtjänster** som produktion av livsmedel från vilda djur och växter.
- **Reglerande ekosystemtjänster** som flödesreglering, biologisk kontroll av skadegörare och global klimatreglering (kolbindning) utförd av växter.
- **Kulturella ekosystemtjänster** som tillhandahållande av attraktiva miljöer för friluftsliv, tillhandahållande av områden för forskning samt bevarande av naturen för framtida generationer.

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808-2021

- **Stödjande ekosystemtjänster** som ekologiska samspel, bevarande av biologisk mångfald inkl. genpool, habitat och hotade arter, samt tillhandahållande av livsmiljöer för arter, t.ex. barnkammare, boplatser för djur och fåglar.

Beslutet har störst negativ effekt på försörjande ekosystemtjänster kopplade till skogsbruk som produktion av träråvaror, bioenergi och biobaserade kemikalieråvaror. En nationell politisk avvägning har gjorts mellan produktion av virkesråvara och bevarande av skogar med höga naturvärden vid formuleringen av tidigare etappmål för miljömålet Levande skogar.

Intresseprövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken

Vid skydd av områden ska det enligt 7 kap. 25 § miljöbalken göras en avvägning mellan allmänna och enskilda intressen. Inskränkningar som motiveras med hänsyn till naturvårdsintressen eller intressen för friluftslivet betraktas som angelägna allmänna intressen.

Sammantaget finner Länsstyrelsen därför att de positiva effekterna av att bevara området överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i markanvändning. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Konsekvensutredning för ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken

Enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska en bedömning om konsekvensutredning göras för ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken. Dessa föreskrifter gäller rätten att färdas och vistas, och ordningen i övrigt i området och exemplifieras i förarbetena till miljöbalken (prop. 1997/98:45) som förbud mot åtgärder som annars hade varit tillåtna enligt allemansrätten.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (SFS 2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivning.

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808-2021

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 och 26 §§ miljöbalken, medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudet/föreskriftens syfte.

För föreskrifter med krav på tillstånd kan Länsstyrelsen lämna tillstånd till en åtgärd om det inte strider mot reservatets syfte. Ett tillstånd innebär att en åtgärd kan få vidtas, åtminstone i viss omfattning men att det kan finnas krav på utformning, tidsbegränsning, lokalisering mm.

Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska lagens bestämmelser eller föreskrifter inte tillämpas i den mån de strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken.

Före anordnande av fasta renskötselanläggningar ska samråd ske med Länsstyrelsen enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, enligt vad som framgår av 7c § förordningen (1998:904) om anmälan om samråd.

Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också andra lagar, förordningar och föreskrifter till skydd för naturmiljön, till exempel:

- Verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i särskilda skyddade områden (Natura 2000) kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a-29 b §§ miljöbalken. Det gäller även åtgärder utanför området om det kan påverka miljön inne i Natura 2000-området,
- Fridlysning av alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845),
- Det är förbjudet att använda blyhagel vid jakt på våtmarker och över grunda delar av öppet vatten enligt 14b § förordning (1998:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter,

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808-2021

- Reservatet omfattas av strandskyddsbestämmelserna i 7 kap. 13 - 18 §§ miljöbalken. Beslut om bygglov innebär inte att dispens från reglerna om strandskydd och reservatsföreskrifterna har beviljats. Inom naturreservat är det Länsstyrelsen som prövar ärenden om strandskydd.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Helene Hellmark Knutsson med Per-Anders Blomqvist, handläggare områdesskydd, som föredragande. I den slutliga handläggningen har också Simon Mattsson, handläggare områdesskydd, och Carl Jansson, handläggare områdesskydd, medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på <https://www.lansstyrelsen.se/dataskydd>.

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan inklusive bilaga
3. Överklagandehänvisning regeringen

Sändlista

Ingemar Georgsson, Degernäs 10, 916 93 Bjurholm, info@gardsteknik.se

Försvarsmakten, Högkvarteret, 107 85 Stockholm,
exp-hkv@mil.se

Vapsten sameby, Nils Ole Omma, Box 235, 921 34 Lycksele,
info@vapstensameby.se

Vilhelmina norra sameby, c/o Jonas Stinnerbom, Slingan 45, 923 94
Dikanäs, vilhelmina.norra@gmail.com

Naturskyddsföreningen i Västerbotten, c/o Sture Gustafsson,
Storgatan 55E, 919 31 Åsele, aquila7k@gmail.com

Svenska kraftnät, registrator@svk.se

Sametinget, Rennäringsavdelningen, Box 90, 981 22 Kiruna,
kansli@sametinget.se

Svenska samernas riksförbund (SSR), Formvägen 16, 906 21 Umeå,
info@sapmi.se

Landsförbundet svenska samer, kerstin.lingebrant@bjarenet.com

Sveriges geologiska undersökning, SGU, Box 670, 751 28 Uppsala,
sgu@sgu.se

Skogsstyrelsen, 551 83 Jönköping, skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se

Västerbottens ornitologiska förening, vofstyrelsen@gmail.com

Lantbrukarnas Riksförbund, nord@lrf.se

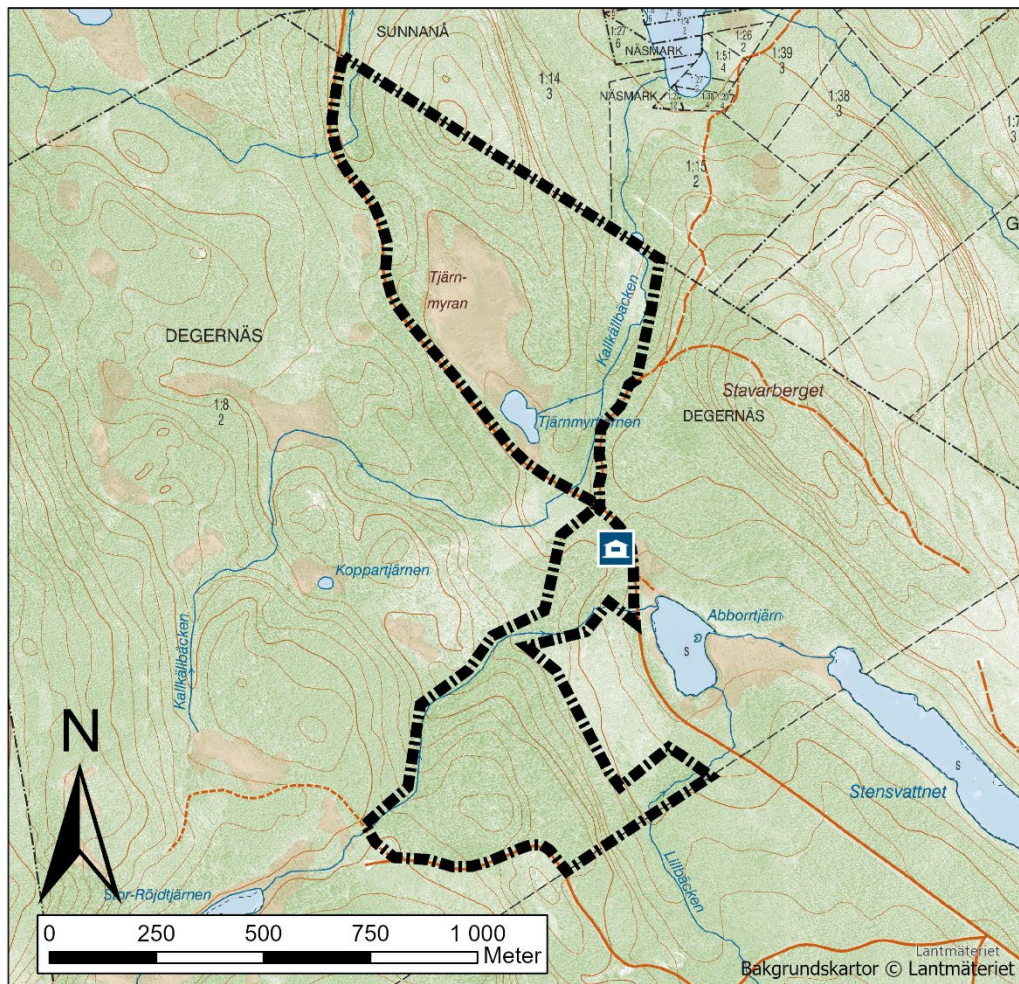
Bjurholms kommun, 916 81 Bjurholm, kommunen@bjurholm.se

Umeregionens lokalavdelning, Lingonvägen 12, 903 39 Umeå,
stf.umeregionen@la.stfturist.se

Datum
2024-10-17Diarienummer
808-2021

Bilaga 1

Beslutskarta för Tjärnmyrans naturreservat.

Naturreservat

Tjärnmyran

Bjurholms kommun
Västerbottens län

Bilaga 1 till beslut med diarienummer 808-2021.

Reservatsgräns

Huvudbyggnad

Länsstyrelsen
Västerbotten

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 2 till beslut

1 (16)

Datum

2024-10-17

Diarienummer

808-2021

Skötselplan för Tjärnmyrans naturreservat i Bjurholms kommun

Foto: Länsstyrelsen Västerbotten

1 Syftet med naturreservatet

Syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara, vårda och återställa värdefulla naturmiljöer i form av områdets till stora delar naturskogsartade brandpräglade tallskogar samt dess vattenmiljöer och våtmarker. Områdets helhetsvärden med dess förhållandevis opåverkade karaktär, ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras.

De arter och naturtyper som angivits för Natura 2000-området Öreälven ska skyddas och återställas så att gynnsam bevarandestatus kan bibehållas eller uppnås.

Ett syfte är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Hur syftet ska uppnås

Syftet ska uppnås genom att området i huvudsak utvecklas fritt genom naturliga processer. För de delar av reservatet som är präglat av naturliga störningar som brand, är påverkat av skogsbruk, dikning, övrig fysisk påverkan eller främmade arter så ska syftet även kunna nås genom att:

- naturvårdsbränna de delar av skogsmarken som är präglade av brand
- utöka livsmiljöer och öka mängden lämpligt substrat för skyddsvärda arter i skog
- återställa struktur och hydrologi i sjöar, vattendrag, våtmarker och påverkade skogsmiljöer
- ta bort för området främmande arter

Åtgärder ska också kunna genomföras för att underlätta för allmänhetens friluftsliv och förebygga slitage och påverkan på mark, växt- och djurliv.

2 Fakta om naturreservatet

Namn:	Tjärnmyran
Dossiernummer:	2402472
NVR-id:	2055661
Natura 2000, områdeskod:	SE 0810434

Datum
2024-10-17Diarienummer
808–2021

Namn:	Tjärnmyran
Kommun:	Bjurholm
Län:	Västerbotten
Lägesbeskrivning:	8 km NV om Bjurholm
Mittkoordinat:	7100330, 699365 (SWEREF 99 TM)
Naturgeografisk region:	29a, kustslätter och dalar med finsediment kring norra Bottenviken
Gräns:	Se bifogad beslutscharta, bilaga 1
Markägare:	Enskild markägare
Fastigheter:	Degernäs 1:8
Förvaltare:	Länsstyrelsen Västerbotten
Totalareal:	65,6 hektar
Areal skogsmark:	57,7 hektar
Areal produktiv skog:	54,1 hektar
Areal öppen våtmark:	6,7 hektar
Areal övrig öppen mark:	0,6 hektar
Areal vatten:	0,6 hektar

Arealer och definitioner av marktäckeskategorier enligt Nationella Marktäckedata (NMD).

3 Natura 2000

Vattendragen och sjöarna inom naturreservatet ingår, som biflöde till Öreälven, i Natura 2000, EU:s nätverk av värdefulla naturområden med arter eller naturtyper som är särskilt skyddsvärda ur ett europeiskt perspektiv. För Natura 2000-området Öreälven finns en bevarandeplan i vilken det anges vad som krävs för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus för utpekade arter och naturtyper. Målen och åtgärderna i denna skötselplan är utformade för att i huvudsak överensstämma med de mål som finns i bevarandeplanen.

4 Beskrivning av naturreservatet

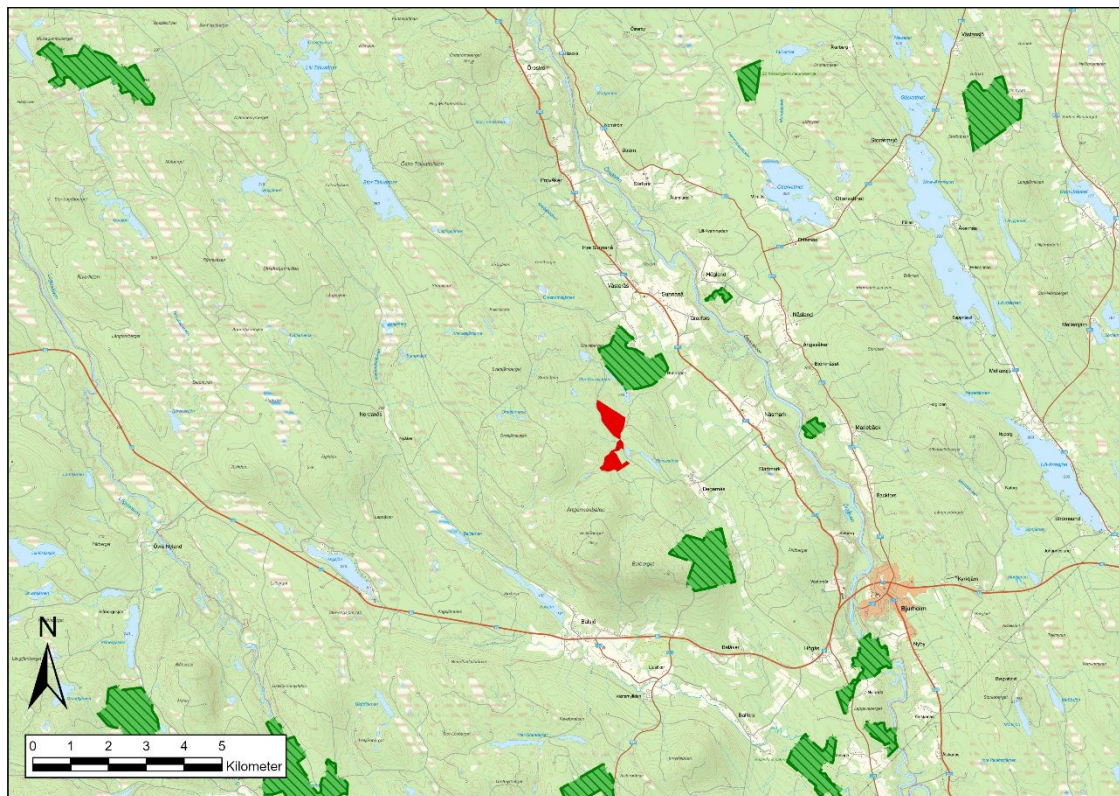
4.1 Läge och landskap

Området består till stor del av ett lågområde väster om Stavarberget. Reservatet är beläget mellan Gravaberget i norr och Ångermanbalen i syd. Centralt i den norra delen ligger Tjärnmyran, vilken även omsluter reservatets enda sjö Tjärnmyrtjärnen. Höjden över havet varierar från 240 m ö. h. i området kring

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808–2021

Tjärnmyran upp till 300 m ö. h. vid Röjdtjärnbergets nordsluttning, i södra delen av reservatet.

Naturreseptatet Tjärnmyran (röd, centralt placerad polygon) ligger cirka 8 km NV om Bjurholm. På kartan syns också några närliggande naturreseptat (streckade polygoner i grönt).

4.2 Geologi

Berggrunden i reservatet utgörs av den magmatiska bergarten granit och bildades under den svekokarelska orogenen för cirka 1,8 miljarder år sedan.

Jordarterna består huvudsakligen av morän med upp till cirka 20 meters mäktighet samt torv kring reservatets våtmarker. I delar av Röjdtjärnbergets nordsluttning samt på höjden i reservatets norra del finns små partier med berg i dagen. I sydvästra delen av reservatet finns ett blockrikt område. Naturreseptatet ligger vid gränsen för högsta kustlinjen (HK). Den norra delen av området ligger under HK och den sydvästra delen över HK.

4.3 Skog

Den produktiva skogsmarken i Tjärnmyrans naturreseptat utgör större delen av reservatet med undantag för mindre områden med impediment, våtmark, sjöar och vattendrag. Markskiktet varierar mellan renlavar och lingonris på torrare

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808–2021

mark till väggmossa och blåbär i fuktigare områden. Den brandpräglade skogen är naturskogsartad och till största delen talldominerad. I fuktigare stråk längs med bäckarna ökar graninslaget och i mindre partier kan skogen helt domineras av granar. Inslaget av lövträd är sparsamt och utgörs av enstaka aspar, björkar och sälg, framför allt längs med bäckar och fuktiga stråk. Det finns en viss åldersspridning i hela reservatet, med en stor andel träd i åldrarna 120–160 år. I södra delen finns inslag av träd närmare 200 år. Det finns sparsamt till allmänt med död ved. Den utgörs framför allt av grånade torrakor, kolade stubbar och riktigt gamla lågor från tall. I norra delen minskar mängden död ved.

Foto: Länsstyrelsen Västerbotten

4.4 Våtmarker

Det finns två våtmarker i reservatet. Tjärnmyran i nordvästra delen av reservatet är ett strängflarkkärr och är till viss del skogbeksädd. På myren växer flera rikkärrsindikerande mossor som exempelvis späd skorpionmossa och piprensarmossa. I nordöstra delen, längs med Kallkällbäcken, ligger reservatets andra myr som delvis är skogbeksädd.

4.5 Sjöar och vattendrag

I anslutning till Tjärnmyran ligger reservatets enda sjö, Tjärnmyrtjärnen. I reservatet rinner även flera bäckar, Stenbäcken, Kallkällbäcken, Röjdtjärnbäcken och Lillbäcken. Dessa ingår i Gravabäckens vattensystem och mynnar senare ut i Öreälven. Delar av Kallkällbäcken förefaller vara dikad och rätad öster om Tjärnmyrtjärnen. Längs Röjdtjärnbäcken utförs kalkeffektuppföljning genom elfiske. I både Stenbäcken och Röjdtjärnbäcken finns fina biotoper för öring och lämpliga reproduktionsområden. I vattendragen finns även arter som exempelvis gädda och lake.

4.6 Naturvårdsarter

Tjärnmyrans naturreservat utgör en mycket lämplig miljö för arter knutna till brandpräglad tallnaturskog. I de fuktiga stråken längs med bäckarna finns även granmiljöer med spår på granarna från den tretåiga hackspettens födosök.

Följande skyddsvärda eller på annat sätt naturvårdsintressanta arter har påträffats (hotkategori enligt Artdatabankens Rödlista 2020¹ inom parentes där NT = nära hotad och VU = sårbar): blå taggsvamp (NT), dropttaggsvamp, skarp dropttaggsvamp, dvärgbägarlav (NT), gammelgransskål (NT), garnlav (NT), guldspärrmossa, gyllenmossa, kolflarnlav (NT), korvskorpionmossa, lunglav (NT), myruddmossa, mörk kolflarnlav (NT), stor aspticka, stuplav, ullticka (NT), vaddporing (NT), vedflamlav (NT), vedskivlav (NT), violettgrå tagellav (NT), vitgrynig nållav (NT), spillkråka (NT), tofsmes, tretåig hackspett (NT).

4.7 Kulturhistoria och markanvändning

Fornlämningar och andra kulturhistoriska lämningar

Det finns inga registrerade fornlämningar eller kulturlämningar inom reservatet enligt Riksantikvarieämbetets söktjänst Fornsök².

Skogsbruk

Skogen i reservatet bär måttligt med spår av äldre tiders nyttjande. Större delen av området är opåverkat av modernt skogsbruk, men längs med reservatets yttergränser finns mindre arealer hyggen och ung- samt medelålders skog. Det finns spridda grånade stubbar efter plockhuggning i området.

¹ SLU Artdatabanken. 2020. *Rödlistade arter i Sverige 2020*.

² Riksantikvarieämbetets databas Fornsök.

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808–2021

4.8 Renskötsel

Naturreservatet ligger inom Vilhelmina norra och Vapstens samebys betesområden. Området är vinterbetesland och vårvinterland för båda samebyarna samt förvinterland för Vapstens sameby. Vapsten och Vilhelmina norra sameby är fjällsamebyar. Inga riksintressen för rennäringen enligt 3 kap. 5 § miljöbalken eller strategiska platser berörs enligt Sametingets kartor³.

Andra områden än de som redovisas på Sametingets kartor kan få ökad betydelse på grund av bl.a. väder, betestillgång samt övriga verksamheter och aktiviteter inom beteslandet. Samhällen, utbyggda älvar, vägar, skogsbruk, turism m.m. i samebyns vinterbetesområde gör att renarna behöver mycket tillsyn i vinterbeteslandet. Tjockt snötäcke och hård skare gör att det i vinterbeteslandet är nödvändigt att ha tillgång till hänglavsbyte.

4.9 Friluftsliv

Naturreservatet Tjärnmyran är ett relativt lättillgängligt besöksmål. Stora delar av skogen utgörs av tallmark där det är lätt att vandra. Naturreservatet är omgivet av flera skogsbilvägar och korsas centralt av Degernäsvägen. Under delar av året kan framkomligheten längs med skogsbilvägarna vara begränsad.

Reservatet saknar besöksanordningar. Naturreservatet kan besökas året runt för exempelvis vandring, fågelskådning eller svamp- och bärplockning. För den som är intresserad av mossor kan Tjärnmyran vara värt ett besök.

5 Skötselområden för naturmiljöer

Reservatet är indelat i tre skötselområden med utgångspunkt från de övergripande naturtyperna i naturreservatet samt behov av åtgärder (se även bilaga 1). För varje skötselområde redovisas bevarandemål som beskriver vilket tillstånd som ska bevaras eller uppnås i skötselområdet och därmed ge en tydlig bild av hur reservatets syfte ska tillgodoses. För varje skötselområde redovisas också skötselåtgärder som kan behöva vidtas i området för att syftet med naturreservatet ska kunna uppnås och som kan genomföras av Länsstyrelsen, som förvaltare av reservatet, i enlighet med reservatets föreskrifter. Skötselområdets bevarandetillstånd anses gynnsamt när dessa bevarandemål är uppnådda.

³ Sametinget. IRENMARK. Rennäringens markanvändningsdata. www.sametinget.se.

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808–2021

5.1 Skötselområde 1: Brandpräglad talldominerad barrskog (57,7 ha)

Beskrivning

Skötselområdet utgörs av all skog i reservatet. Skogen består i huvudsak av tallskog och talldominerad barrblandskog. Spritt i skötselområdet finns områden med hög graninväxt och fuktstråk där gran dominerar. I södra delens nordsluttning finns partier som är grandominerade. Tallar kring 120–160 år förekommer spritt i hela området och i de södra delarna är de äldsta tallarna närmare 200 år. Skötselområdet är tidigare påverkat av skogsbränder men det är troligen cirka 150 år sedan senaste brand. I reservatets centrala del finns områden med ung- och medelålders skog i anslutning till reservatsgränsen. Det områden har ringa eller begränsade naturvärden. Död ved förekommer sparsamt till måttligt i området, dock ofta av hög kvalitet där den finns. Den döda veden utgörs av grånade tallrakor, kolade hög- och lågstubbar, enstaka kolade tallågor samt färskare lågor. I reservatets norra del minskar mängden död ved.

Bevarandemål

- Skogen ska präglas av naturliga processer såsom brand, trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Området ska ha en naturlig hydrologi.
- Skogens struktur och sammansättning ska vara påverkad av brand eller motsvarande störning. I perioder efter en störning kan områden vara öppna och luckiga med nya spirande trädgenerationer. I senare stadier kan skogen vara mer sluten. Vissa mindre delar av skogen är naturligt fuktiga eller blöta och kommer därför att brinna väldigt ytligt eller inte alls, vilket är en del av dynamiken i ett brandpräglat landskap.
- Skogen ska utmärkas av olikåldrighet, luckighet och genomgående stor strukturell variation. Grova och gamla träd ska vara vanliga. Generellt ska tillgången på stående och liggande död ved vara stor.
- Typiska arter ska ha stabila eller ökande populationer.
- Främmande arter ska inte utgöra ett hot mot områdets naturvärden.
- Arealen brandpräglad skog ska vara 57,9 ha.

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808–2021

Skötselåtgärder

Bränning

Området bör naturvårdsbrännas där det är tekniskt möjligt. En bränning syftar till att upprätthålla eller återskapa en brandpräglad skogsstruktur med de strukturer och arter som är knutna till brand. En bränning kan medföra ökad öppenhet, skiktning och föryngring av främst tall och löv; ökad mängd död ved och strukturer som brandljud som kan medföra ökad livslängd på träden. Skötselområdet kan delas upp och brännas i mindre delar om det bedöms lämpligt. Exakt avgränsning och frekvens för de enskilda naturvårdsbränningarna tas fram i samband med den brandplan som görs inför varje enskild bränning. Naturvårdsbränningen bör planeras och genomföras så att långvarig negativ inverkan på de kringliggande vattendragen minimeras.

Brandefterliknande åtgärder

Om bränning inte är möjlig att genomföra kan olika brandefterliknande åtgärder genomföras för att främja strukturer och arter som är knutna till brand. Det kan ske genom att fälla träd; ringbarka eller på annat sätt skada träd; tillföra död ved eller genomföra markstörning.

Lövgynnande och variationsskapande åtgärder

I de fall områdets utveckling riskerar att gå i en icke önskvärd riktning kan t.ex. selektiva röjningar, frihuggningar eller andra åtgärder genomföras för att skapa ett bra utgångsläge för att området ska utvecklas åt ett gynnsamt håll. Detta kan utföras i reservatets ung- och medelålders skogar om dessa inte ingår i bränningsområden vid kommande bränningar.

Stängsling

Om den föryngring som kommer efter en bränning bedöms ha dåliga förutsättningar att utvecklas på grund av intensivt bete kan stängsling genomföras.

Främmande arter

Främmande arter som utgör ett hot mot områdets naturvärden bör tas bort.

Hydrologisk återställning

Där diken eller annan tidigare markavvattning påverkar områdets naturvärden negativt kan en återställning av hydrologin genomföras.

5.2 Skötselområde 2: Våtmarker (7,3 ha)

Beskrivning

Skötselområdet består av reservatets våtmarker. Tjärnmyran i nordväst är ett strängflarkkärr med tydliga flarkar och strängar. På myren växer ett flertal indikatorarter för rikkärr. I nordöstra delen, längs med Kallkällbäcken, finns ytterligare en våtmark som delvis är skogbevuxen. Våtmarkerna har i stor utsträckning en ostörd hydrologi, men påverkan kan finnas från diken öster om Tjärnmyrtjärnen. Kalkning pågår på reservatets våtmarker inom arbetet med Öreälvens Natura 2000-område.

Bevarandemål

- Skötselområdet ska huvudsakligen bestå av fysiskt och hydrologiskt intakta våtmarker.
- I området ska det finnas olika naturligt förekommande naturmiljöer med de strukturer, vegetationstyper och arter som hör till dessa naturmiljöer.
- De hydrologiska- och hydrokemiska förhållandena ska vara opåverkade. Hydrologin ska vara ostörd och det ska inte finnas några avvattande eller tillrinnande diken eller körspår som medför negativ påverkan. Grundvattenytan ska variera naturligt och vara hög under större delen av året.
- Skötselområdet ska präglas av naturliga ekologiska och hydrologiska processer såsom nederbörd, grundvattenflöden och översvämningar.
- Typiska arter ska ha stabila eller ökande populationer inom området.
- Främmande arter ska inte utgöra ett hot mot områdets naturvärden.
- Arealen våtmarker ska vara minst 7,3 ha.

Skötselåtgärder

Fri utveckling:

Våtmarkerna ska i huvudsak lämnas för fri utveckling där de naturliga processerna tillåts fortgå ostört.

Främmande arter:

Främmande arter som utgör ett hot mot områdets naturvärden bör tas bort

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808–2021

Hydrologisk återställning:

Där diken eller annan tidigare markavvattning påverkar områdets naturvärden negativt kan en återställning av hydrologin genomföras.

5.3 Skötselområde 3: Sjöar och vattendrag (0,6 ha och 2,2 km)

Beskrivning

Skötselområdet omfattar reservatets bäckar och sjöar och dessa vattenmiljöers svämplan (dvs den yta som påverkas av återkommande översvämningar). Huvuddelen av vattenmiljöerna är relativt opåverkade. Vattenmiljöerna ingår i Öreälvens Natura 2000-område. Kalkning pågår även i reservatets vattenmiljöer och i Röjdtjärnbäcken finns en elfiskelokal för kalkningseffektuppföljning. Utloppet från Tjärnmyrtjärnen till Kallkällbäcken är troligen rätat och rensat. Även delar av Kallkällbäckens sträckning norr om Degernäsvägen är fysiskt och hydrologiskt påverkad.

Bevarandemål

- Skötselområdets sjöar och vattendrag ska ha en naturlig hydrologi och vattenkemi.
- Skötselområdets sjöar och vattendrag inklusive svämplan ska präglas av naturliga processer med de strukturer och artsamhällen som hör till naturtyperna. Naturliga erosions- och sedimentationsprocesser ska tillåtas fortgå ostört och forma strukturer och livsmiljöer.
- Vattenkvalitén ska vara god med försumbar påverkan av mänskliga faktorer, t.ex. övergödande, försurande och grumlande ämnen. Det ska inte förekomma gödsling, kalkning eller dikning
- Vattenlevande organismer ska ha fria vandringsvägar.
- Typiska arter ska ha stabila eller ökande populationer inom området.
- Främmande arter eller stammar ska inte utgöra ett hot mot områdets naturvärden.
- Arealen sjöar ska vara minst 0,6 ha.

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808–2021

Skötselåtgärder

Fri utveckling

Skötselområdet ska huvudsakligen utvecklas fritt genom naturliga processer.

Främmande arter

Främmande arter som utgör ett hot mot områdets naturvärden bör tas bort.

Hydrologisk restaurering

Där vattenmiljön påverkats negativt av exempelvis flottningsåtgärder kan restaurering för återställning av hydrologin genomföras.

6 Skötsel för friluftsliv

För reservatets skötsel för friluftsliv redovisas här mål som beskriver vilket tillstånd som ska bevaras eller uppnås och därmed ge en tydlig bild av hur reservatets syfte ska tillgodoses. Här redovisas också skötselåtgärder som kan behöva vidtas i området för att syftet med naturreservatet ska kunna uppnås och som kan genomföras av Länsstyrelsen, som förvaltare av reservatet, i enlighet med reservatets föreskrifter.

Beskrivning

Naturreservatet har betydelse för friluftslivet genom möjligheten till att uppleva förhållandevis opåverkad natur och att nyttja området till fiske, jakt, bär- och svampplockning.

Tillgängligheten är relativt god med flera skogsbilvägar som ansluter till naturreservatet. Minst en stig går genom reservatet. Reservatet korsas av Degernäsvägen.

Mål för friluftsliv

- Det övergripande målet för friluftslivet är att reservatet ska vara tillgängligt för naturupplevelser, rekreation och naturstudier utifrån sina befintliga förutsättningar.
- Det ska vara möjligt att på olika sätt få information om naturreservatets upplevelsevärden inför och under besök i området. Informationen ska också bidra till att syftet med områdesskyddet uppnås.
- Områdets entré och friluftslivsanordningar ska vara i gott skick och underlätta för besökare att uppleva området.

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808–2021

- Reservatets intressanta naturmiljöer och arter ska kunna besökas utan att skada dem.

Åtgärder för friluftsliv

- Minst en informationsskylt, utformad i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar, ska sättas upp och underhållas i anslutning till reservatet. Om det bedöms nödvändigt kan en stig genom området markeras upp.
- Information om naturreservatet på Länsstyrelsens webb, via appar och andra tekniska lösningar publiceras utifrån tillgängliga resurser och prioriteringar tillsammans med information om andra naturreservat i länet.
- Om besökare påverkar reservatets upplevelsevärden eller värdefulla naturmiljöer och arter negativt, t.ex. genom markslitage, kan åtgärder för att minska påverkan genomföras. Aktuella åtgärder kan vara exempelvis information samt kanalisering med markering av stigar och spänger.

7 Övriga anordningar

I naturreservatet finns vägar och en stuga som inte kommer att förvaltas inom ramen för naturreservatets primära skötsel. För delar av anläggningarna kan dock Länsstyrelsen komma att understödja skötsel och underhåll. Underhåll och annat är i övrigt tillåtet i enlighet med reservatets föreskrifter. Det gäller bland annat:

- Stugan som ligger i naturreservatets centrala del, strax väster om Degernäsvägen. Stugan ägs och förvaltas av markägaren.

8 Nyttjanderätter

Jakt och fiske får bedrivas av jakt- och fiskerättsinnehavare enligt gällande lagstiftning och i enlighet med gällande reservatsföreskrifter. Jakttorn får uppföras och sikt- och skjutgator får röjas enligt reservatets föreskrifter.

9 Samråd med sameby

Samråd mellan Länsstyrelsen och berörda samebyar ska genomföras inför kommande skötselåtgärder i Tjärnmyrans naturreservat som kan medföra påverkan på renskötseln. Båda parter ska kunna ta initiativ till samråd.

10 Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårds-verkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

11 Sammanställning av skötselåtgärder

I naturreservatet är det hög prioritet för skötselåtgärder inriktade på att bevara de värdefulla barrnaturskogarna med sina lövskogsmiljöer samt att tillgängliggöra naturreservatet för besökare.

Skötselåtgärd	Var	Prioritet
Gränsmarkering	Se bilaga 1 i beslutet och kap. 10	1
Montering och underhåll av informationsskylt	Se bilaga 1	2
Naturvårdsbränning	Skötselområde 1	2
Hydrologisk återställning	Skötselområde 3	3 / Vid behov
Hydrologisk återställning	Skötselområde 1–2	Vid behov
Åtgärder för att förhindra spridning och etablering av främmande arter	Se kap. 5	Vid behov
Åtgärder för att förhindra slitage och störningar på naturtyper och arter	Se kap. 6	Vid behov

Tabell med sammanställning av skötselåtgärder. Siffran anger prioritetsordning om genomförandet av skötselåtgärderna begränsas av tillgängliga resurser. 1 är högsta prioritet och 3 lägsta.

12 Uppföljning och tillsyn

Tillsynen av naturreservatet utförs av naturvårdsförvaltaren i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer. Tillsynen innefattar besiktning av att reservatets föreskrifter efterlevs.

Dessutom ska naturvårdsförvaltaren följa upp utmärkningar, skyltar och friluftsanordningar inom reservatet samt naturtyper och arter. Naturvårdsförvaltaren kan utse annan part att genomföra uppföljningen av anläggningar för friluftslivet samt naturtyper och arter. Brister och fel ska dokumenteras och åtgärdas.

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808–2021

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

12.1 Uppföljning av skötselåtgärder

I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra en långsiktig uppföljning.

12.2 Uppföljning av bevarandemål

Naturresevatets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur. Uppföljningen kommer att ske utifrån reservatets skötselområden (bilaga 1) och enligt indelningen i naturtyper för basinventering av skyddad natur.

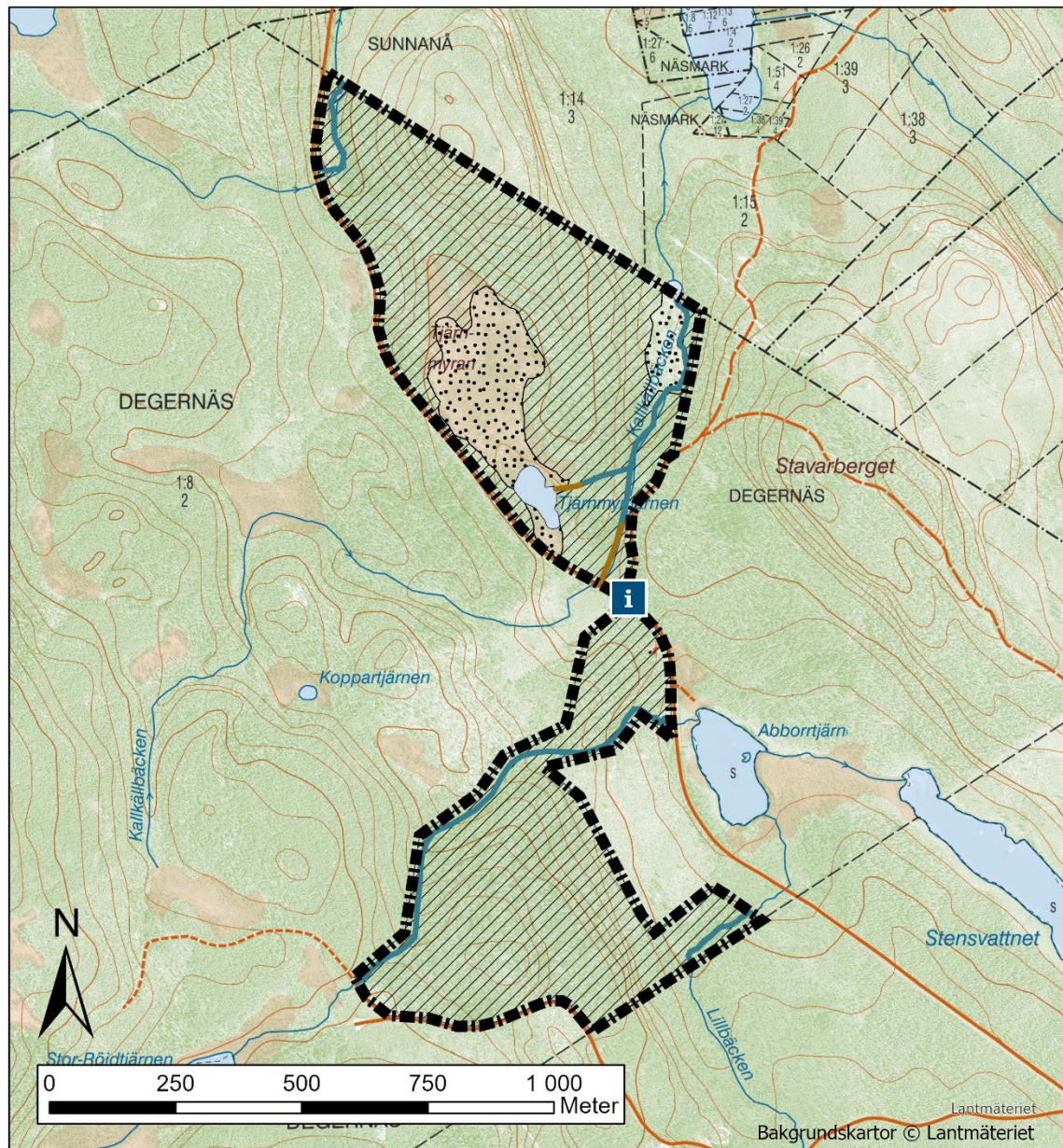
Bilagor

1. Karta över skötselområden och informationsskylt

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808-2021

Bilaga 1

Bilaga 1. Karta med skötselområden för naturreservatet Tjärnmyran, Bjurholms kommun. Dnr 808-2021.

Reservatsgräns

Informationsskylt

Diken

Skötselområde

1. Brandpräglad talldominerad barrskog

2. Våtmarker

3. Sjöar

3. Vattendrag

Länsstyrelsen
Västerbotten

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 3

1 (2)

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808-2021

Överklagandehänvisning regeringen

Du kan överklaga beslutet hos regeringen

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västerbotten antingen via e-post; vasterbotten@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västerbotten, 901 86 Umeå.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Du anses ha fått del av beslutet den dag det kungörs i ortstidning. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Datum
2024-10-17

Diarienummer
808-2021

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post vasterbotten@lansstyrelsen.se eller via växeltelefonnummer 010-225 40 00. Ange diarienummer.